

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 45P/62/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212207723
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2013:7212207723.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Andreou Galdunovou v právnej veci navrhovateľky X. K., O. L., L. XX.X.XXXX, J. O. XX, T., P.Č. Š. X, T. proti odporcovi C. K., L. XX.XX.XXXX, J. P. D. XX, T., P.Č. Ú. T., V. Č. XX, zast. JUDr. C. B., advokátkou so sídlom Š. XX, T., za účasti mal. R., L. X.X.XXXX, C. C., L. X.X.XXXX, C. B., L. XX.X.XXXX S. C. X., L. XX.X.XXXX, zastúpených Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice ako kolíznym opatrovníkom v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode takto

rozhodol:

Manželstvo navrhovateľky X. K., O. L. uzatvorené s odporcom C. K. K. XX.X.XXXX, zapísané v Knihe Manželstiev Matričného úradu T.-X., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX rozvádza.

Maloleté deti R., L. X.X.XXXX, C. L. X.X.XXXX, B. L. XX.X.XXXX S. X. L. XX.X.XXXX pre čas po rozvode ponecháva v ústavnej starostlivosti v Detskom domove L. T..

Matka a otec sú aj pre čas po rozvode povinný prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou 30% životného minima na jedno nezaopatrované nepĺnoleté dieťa, vždy do 20.-dňa v mesiaci na účet K. K. L. T..

Účastníci ani štát nemajú právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.3.2012 domáhala, aby súd rozviedol jej manželstvo s odporcom. Na pojednávaní žiadala, aby na čas po rozvode zveril mal. deti pochádzajúce z manželstva mal. R., C. C., C. B. S. C. X. do jej osobnej starostlivosti. K priebehu manželstva uviedla, že rodina býval v T. Q. L. S. A. E. T., kedy sa začali medzi manželmi nezhody. Odporca začal nadmerne piť. Od. 1.5.2008 manželia nebývajú v spoločnej domácnosti.

Odporca sa k návrhu na rozvod manželstva vyjadril prostredníctvom svojej právnej zástupkyne písomne dňa 5.10.2012 v tom zmysle, že nesúhlasí s návrhom na rozvod manželstva z dôvodu, že s navrhovateľkou sú spolu už 15 rokov a majú spolu štyri deti. Zároveň trval na osobnej účasti na pojednávaní formou eskorty z výkonu trestu, keďže toho času je v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v T..

Kolízny opatrovník odporučil v prípade rozvodu mal. detí ponechať v ústavnej starostlivosti preto že pomery na strane matky sú nestabilné, býva v garsónke, má nového partnera s ktorým čaká dieťa a je potrebné, aby uplynul dlhší čas, aby bolo možné posúdiť, či na strane matky sú podmienky na riadnu starostlivosť o mal. deti.

Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi, výsluchom účastníkov konania a zistil tento skutkový stav:

Účastníci uzavreli manželstvo dňa 5.7.1998 na Matričnom úrade C. Č. T. - X.. U navrhovateľky ide o prvé manželstvo a u odporcu o druhé manželstvo. Z manželstva pochádzajú 4 maloleté deti a to: R., L.. X.X.XXXX, C., L.. X.X.XXXX, B., L.. XX.X.XXXX S. X., L.. XX.X.XXXX. Posledné spoločné bydlisko účastníkov bolo v T. Q. L. S. A.. E. T..

Rozsudkom Okresného súdu Košice II č.k. 25P/386/2010-54 zo dňa 3.5.2011 súd nariadil ústavnú starostlivosť maloletým deťom R. K., L.. X.X.XXXX, C. K., L.. X.X.XXXX, B. K., L.. XX.X.XXXX S. X. K., L.. XX.X.XXXX E. K. K. L. T. a rodičov zaviazal prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou 30 % z výšky životného minima na jedno nezaopatrované nepĺnoleté dieťa. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti bola skutočnosť, že matka nie je schopná zabezpečiť výchovu mal. detí, zabezpečiť pre nich vhodné bytové podmienky. Uznesením ČVS: ORP-3303/ZA-KE-2010 OOPZ Košice-Západ zo dňa 30.9.2010 bolo začaté konanie a vznesené obvinenie proti otcovi za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Navrhovateľka na pojednávaní dňa 29.1.2013 predniesla, že trvá na návrhu na rozvod manželstva a žiada mal. deti zveriť do svojej starostlivosti. K priebehu manželstva a dôvodom jeho rozvratu uviedla, že nemali s odporcom zlé manželstvo, mali rôzne problémy, avšak to zvládali, problémy nastali v čase, keď odporca nastúpil do Fakultnej nemocnice, kde si našiel kamarát, s ktorým začal piť a hlavnou príčinou problémov v manželstve bolo toto nadmerné požívanie alkoholických nápojov. Keď sa rodina presťahovať do T. Q. E. T. L. E. (pretože nemali kde bývať) aj tam odporca spôsobil veľké problémy, keďže nadmerne pil, spôsobil a vyvolával hádky, vulgárne nadával navrhovateľke, preto bolo povedané aj zo strany Správy T. Q. E. T. L. E., že buď navrhovateľka podá návrh na rozvod manželstva a odporca z tohto centra odíde, alebo navrhovateľka príde o deti. V čase podávania návrhu na rozvod navrhovateľka bola nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, jediným príjmom bola dávka v hmotnej núdzi vo výške 62,50 eur. Dňa 1.5.2012 začala pracovať na dohodu, kde takýmto spôsobom si zabezpečovala zárobok až do 5.12.2012, kedy bol tento pracovný pomer ukončený. Zarábala v priemere okolo 150,- eur za mesiac. Od 5.12.2012 je opätovne evidovaná na úrade práce, avšak toho času je na PN a nepoberám žiadne dávky, nakoľko si ich v súčasnosti iba vybavuje. Býva v podnájme spolu s priateľom, v garsónke, kde z titulu bývania je potrebné uhradiť 200,- eur, ktorú čiastku v celosti uhrádza priateľ. Mal. deti sa toho času nachádzajú v ústavnej starostlivosti.

Odporca vo svojej účastníckej výpovedi k priebehu manželstva a dôvodom jeho rozvratu potvrdil skutočnosti, ktoré uviedla navrhovateľka, avšak uviedol, že on sa rozvieť nechce, pretože sa chce starať o navrhovateľku aj deti. Ďalej uviedol skutočnosť, že navrhovateľka si našla priateľa cez „pokec“ a to už v čase, keď žili v spoločnej domácnosti, pričom mu ona aj dcéra o tomto klamali. Odporca uviedol, že t.č. je vo výkone trestu odňatia slobody od 21.4.2011, trest odňatia slobody mu bol uložený v trvaní 8 rokov, pričom môžem žiadať o podmienené prepustenie vo februári 2016. Predtým bol zaradený do výkonu práce vo výkone trestu odňatia slobody, avšak v súčasnosti je na PN, nakoľko je na protialkoholickom liečení. Na otázku súdu, aby odporca vysvetlil, ako si predstavuje ďalšie spolužitie s navrhovateľkou, nakoľko táto odmieta spolužitie a trvá na rozvode manželstva, a to aj s poukazom na tú skutočnosť, že toho času sa nachádza odporca vo výkone trestu odňatia slobody, tento uviedol, že on nebude súd o tomto presviedčať, ale jednoznačne sa nechce rozvieť a voči rozhodnutiu o rozvode manželstva sa bude odvolávať na krajský súd.

Z odpisov mzdových listín navrhovateľky vyplýva, že táto bola zamestnaná v spoločnosti W. L. D..O..M.. na základe dohody o vykonaní práce na dobu určitú od 7.5.2012 do 31.12.2012, kde jej príjem k 27.6.2012 bol nulový.

Zo správy Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody zo dňa 4.6.2012 vyplýva, že odporca v rámci trestu nie je zaradený do pracovného pomeru, teda nie je poberateľom žiadnej pracovnej odmeny.

Kolízny opatrovník vo svojej správe zo dňa 26.6.2012 uviedol, že rodina sa nachádza v evidencii referátu úradu práce od roku 1999, kedy matka žiadala o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. C.. Konanie bolo zastavené dňa 20.9.2000. Rodičia uzavreli manželstvo dňa XX.X.XXXX. Z ich zväzku pochádzajú 4 maloleté deti R. K., L.. X.X.XXXX, C. K., L.. X.X.XXXX, B. K., L.. XX.X.XXXX S. X. K., L.. XX.X.XXXX. Matka býva v podnájme. Je zamestnaná v dvoch firmách na základe dohody o vykonaní práce: Xdreams, D..O..M.. S. E. T.. Otec je t.č. vo výkone trestu odňatia slobody. Vzťahy v rodine medzi manželmi sa narušili vo februári 2007, kedy sa otec vrátil z výkonu trestu odňatia slobody. Rodina v tom čase žila v sociálnom byte na D. X E. T.. Bývanie v tomto byte bolo rodine predčasne ukončené v máji 2009 z dôvodov vážneho porušenia vnútorného bytového poriadku. Od tejto doby matka žila v Strediskách krízovej intervencie v T.. Dňa 16.6.2010 sa po intervencii krízového centra dostavila na referát úradu práce matka spoločne s najstaršou dcérou R. a uviedli skutočnosti, ktoré vyjadrili podozrenie z nevhodného a neprimeraného správania sa otca k dcére R., ktoré malo sexuálny podtón. Matka podala trestné oznámenie na otca na Obvodnom oddelení PZ SR Košice-Západ pre podozrenie zo zločinu sexuálneho zneužívania. Dňa 30.9.2010 bolo podozrenie zo spáchania uvedeného zločinu prekvalifikované a Obvodné oddelenie PZ Košice-Západ začalo trestné stíhanie otca za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže a zločin sexuálneho zneužívania. Trestné konanie bolo vedené na Okresnom súde Košice II, č.k. 3T 9/2012. Trestné konanie je ukončené. Dňa 12.7.2010 matka podala na Okresný súd Košice I návrh na nariadenie predbežného opatrenia na úpravu rodičovských práv a povinností k mal. deťom a zákaz styku otca s mal. deťmi. Okresný súd Košice I dňa 13.7.2010 v konaní č. 11P/20/2010 vydal uznesenie o predbežnom opatrení, ktorým zveril mal. deti do osobnej starostlivosti matky a otcovi zakázal styk s maloletými. Matka spoločne s deťmi bola ubytovaná v T. Q. L. G. X E. T. do 11.8.2010, kedy ich po opakovaných ústnych upozorneniach vylúčili z ubytovania z dôvodov opakovaného porušovania predpisov zariadenia. Matka s maloletými žila v rôznych podnájmoch. Dňa 11.10.2010 komunitná sociálna pracovníčka oznámila úradu práce, že rodina - matka s deťmi a jej novým partnerom už dlhšiu dobu žijú v stane, v lese, v časti medzi T. S. C.. Dňa 18.10.2010 Okresný súd Košice II v konaní č. 25P/386/2010 uznesením o predbežnom opatrení nariadil ústavnú starostlivosť nad všetkými mal. deťmi, následne súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti rozsudkom č.k. 25P/386/2010-54 zo dňa 3.5.2011 a to v K. K. L. T.. Od nariadenia ústavnej starostlivosti matka začala prejavovať snahu a postupne upravovala svoje rodinné a výchovné pomery tak, aby mohla zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti. V súčasnej dobe prebieha na Okresnom súde Košice II konanie č. 25P/77/2012 o zrušení ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi K.. Matka s novým partnerom obývajú 3-izbový byt, úplne zariadený nábytkom, na štandardnej úrovni, hygienicky čisto udržiavaný.

Podľa § ust. 23 ods.1 zákona č. 36/2005 Z.z o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa ust. 23 ods. 2 cit. zákona, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

V danom prípade súd skúmal, či rozvrat manželstva účastníkov konania je tak hlboký a trvalý, že už neplní účel a obnovenie manželského spolužitia už nie je možné. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené, manželstvo je nefunkčné, neplní svoj spoločenský účel a je iba formálnym zväzkom. Súd dospel k takému rozhodnutiu aj napriek prezentovanému názoru odporcu, že sa rozviesť nechce, nakoľko súd mal za to, že vzťahy

medzi manželmi sú vážne narušené - čo vyplynulo z výpovede oboch účastníkov, keďže aj odporca potvrdil skutočnosti uvádzané navrhovateľkou o nezhodách, ktoré medzi nimi vznikli v dôsledku jeho nadmerného užívania alkoholických nápojov. Sám odporca vo svojej výpovedi poukázal aj na to, že navrhovateľka si našla priateľa, čo tiež poukazuje na vážne narušenie manželských vzťahov. Za obzvlášť závažnú skutočnosť súd považoval aj to, že odporca je toho času vo výkone trestu odňatia slobody, kde bude ešte dlhý čas (uložený trest v trvaní 8 rokov s možnosťou žiadať o podmienené prepustenie až v r. 2016), v dôsledku čoho rodina nežije v spoločnej domácnosti a dochádza k vzájomnému odcudzeniu manželov, pričom odporca sa sám ani nemôže postarať o rodinu tak, ako to prezentuje vo svojej výpovedi.

V neposlednom rade súd poukazuje aj na jednoznačné odmietavé stanovisko navrhovateľky, ktorá už nemá záujem o obnovenie riadneho spolužitia. Všetky uvedené skutočnosti viedli súd k záveru, že manželstvo je nefunkčné (neplní svoje funkcie) a je iba formálnym zväzkom. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku aj napriek nesúhlasu odporcu.

Podľa ust. § 24 ods. 1 cit. zákona v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoде manželstva, najmä určí komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa ust. § 24 ods. 3 cit. zákona súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citivé väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho prostredia.

Podľa ust. § 54 ods. 2 cit. zákona, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa ust. § 54 ods. 4 cit. zákona, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa ust. § 54 ods. 5 cit. zákona, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa ust. § 81 ods. 1, 2 cit. zákona, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa ust. § 62 ods. 1 cit. zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým nie sú deti schopné samostatne sa živiť.

Podľa ust. 62 ods. 2 cit. zákona obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí, podľa svojich schopností, možností, majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ust. § 62 ods. 3 cit. zákona každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ust. § 62 ods. 6 cit. zákona, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd ponechal mal. deti R., C., B. S. X. v ústavnej starostlivosti v K. K. L. T. (ústavná starostlivosť bola nariadená v konaní sp. zn. 25P/386/2010 Okresného súdu Košice II) aj pre čas po rozvoде, nakoľko v tomto konaní rodičia nepreukázali, že by došlo k zmene ich pomerov oproti času, keď deti boli umiestnené do detského domova a teda, že sú schopní zabezpečiť ich riadnu výchovu a osobnú starostlivosť.

Zároveň súd určil (tak ako to bolo doposiaľ) povinnosť oboch rodičov aj pre čas po rozvoде prispievať na výživu mal. detí na každé v minimálnej zákonom stanovenej výške, nakoľko úhradu vyššieho výživného neumožňujú ich súčasné zárobkové a majetkové pomery.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 144 O.s.p., keďže v priebehu konania súd nezistil okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie trov jednému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Košice II v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v zmysle ust. § 204 ods. 1 O.s.p. v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť datované a podpísané) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh a súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku o rozvoде manželstva oznámiť matrike, kde uzavretie manželstva bolo zapísané, že opäť prijíma priezvisko, ktoré mal pred uzavretím manželstva.